

Oni nechápali a uzavřeli se do systému, který vytvořili z dobré vůle. A nechápali četná znamení, která Ježíš učinil a která ukazovala, že čas dozrál. Byli uzavření. Za druhé, zapomněli, že byli putujícím lidem, že byli na cestě. A když putujeme, jsme na cestě, a vždycky nacházíme něco nového a nepoznaného.

A to by nás mělo vést k zamyšlení: Ipím na svém, na svých idejích? Jsem uzavřený? Anebo jsem otevřený překvapením od Boha? Jsem nehybným člověkem anebo putujícím? Věřím v Ježíše Krista? Věřím v to, co učinil Ježíš, který zemřel, vstal z mrtvých a tím vše končí, anebo věřím, že cesta pokračuje dál až ke zralosti, k manifestaci Pánovy slávy? Jsem schopný chápat znamení časů a být věrný Pánovu hlasu, který se v nich projevuje? Můžeme si dnes položit tyto otázky a žádat Pána o srdce, které miluje Zákon, protože je to Boží Zákon, ale které miluje také Boží překvapení a ví, že tento posvátný Zákon není samoúčelný. Je cestou, je pedagogikou, která nás nese k Ježíši Kristu, vstříc definitivnímu setkání, až se objeví ono velké znamení Syna člověka.

papež František 13. 10. 2014

Je to velká křivda vůči Bohu a velká škoda vůči druhým, když představujeme Pána Boha jako přísného policajta, který dohlíží na svět. Jeho vlastnosti by v nás neměly probouzet strach, ale radost a důvěru

Protože Bůh je věčný, nemusím se bát smrti

Protože Bůh je všudypřítomný, nejsem nikdy sám

Protože Bůh je vševědoucí, mohu se spolehnout na jeho moudrost a prozíravost

Protože Bůh je všemohoucí, všechno mohu v něm, nemusím si lámat hlavu, jak splní své sliby

Protože Bůh je nejvyšší svatý, mohu mu věřit

Protože Bůh je nejvyšší spravedlivý, ocení i mou dobrou vůli

Protože Bůh je nejvyšší milosrdný, mohu za ním vždy znovu přijít s prosbou o odpuštění a vím, že mě nenechá napospas zlu, které mě přemohlo

Bůh, ten, který je, je tu pro nás

Jeho svatost, věrnost a láska jsou tu pro nás

Pro nás

Jiří Mikulášek – Někdo tě má rád

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

21. neděle v mezidobí – cyklus B

23. srpna 2015

⁶⁰Mnozí z Ježíšových učedníků řekli: „To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat?“ ⁶¹Ježíš věděl sám od sebe, že jeho učedníci na to reptají, a proto jim řekl: „Nad tím se pohoršujete? ⁶²Co teprve, až uvidíte Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve? ⁶³Co dává život, je duch, tělo nic neznamena. Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život. ⁶⁴Ale jsou mezi vámi někteří, kdo nevěří. Ježíš totiž věděl od začátku, kdo jsou ti, kdo nevěří, a kdo je ten, který ho zradí. ⁶⁵A dodal: „Proto jsem vám říkal, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ ⁶⁶Proto mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili. ⁶⁷Ježíš tedy řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ ⁶⁸Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života, ⁶⁹a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svätý Boží!“

Jan 6,60-69

Úvod k meditaci

Ježíšova slova nepohoršila pouze „Židy“, ale i mnozí učedníci tak došli ke krizi víry. Ježíš na to reaguje s nadhledem sobě vlastním: *Co dává život, je duch, tělo nic neznamena. Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život.* Kdo bude mít víru, ten uvidí, jak je možné jíst tělo a pít krev. To se ukáže ve večeradle o posledních velikonocích.

Výklad biblického textu

Kontext: Událost zázračného nasycení a řeč o chlebě života se liší od ostatních Ježíšových zázračných znamení a řečí tím, že Ježíšovi učedníci vůči tomuto Ježíšovu jednání zaujímají stanovisko. Mnoho lidí se od Ježíše po této řeči odvrací a opouští ho, dvanáct učedníků však s ním zůstává.

v. 60: učedníci – Nezahrnuje pouze dvanáct učedníků, ale vyjadřuje mnohem širší skupinu. Jedná se obecné označení Ježíšových stoupenců.

tvrdá řeč – Tvrdý zde znamená odporný, nechutný, nesnesitelný a nepřijatelný k uvěření. Nechtějí vnitřně přijmout Ježíšův nárok, že může zjevovat Boha a být prostředníkem života.

v. 62: Ježíš nereaguje důrazným vysvětlováním, ale řečnickou otázkou: „Utiší to vaše pochybnosti, když uvidíte Syna člověka?“ V eucharistické řeči (verše 32.33.35.38.51) Ježíš o sobě říká: Já jsem chléb, který sestoupil z nebe. Ježíšova slova – jeho vyučování způsobují dvojí reakci: Na jedné straně věřícím mají napomoci k tomu, aby se vyvarovali

**Týden
s Božím
slovem**

1. čtení:
Joz 24,1-2a.
15-17.18b

2. čtení:
Ef 5,21-32

Evangelium:
Jan 6,60-69

Srovnaní:

Sk 1,9-11;

Jan 3,13;

2 Kor 3,6;

Mk 14,18;

Jan 13,11;

Jan 6,44;

Mk 8,29;

Mt 16,16

pohoršení a odpadu od víry, na druhé straně však nevěřící uvádějí do větších nesnází a staví před větší množství nezodpovězených otázek (srov. Jan 7,35n; 8,22.25.53; 9,40; 12,34).

v. 63: Člověk není ve svých nesnázích s vírou ponechán sám. Existuje síla (oživující Duch), která pomáhá překonávat pohoršení obsažené v Božím vtělení.

tělo – Je myšlen člověk, který posuzuje podle povrchních kritérií to, co je fyzicky viditelné. Je to pozemsky smýšlející, nevěřící člověk, který Ježíše posuzuje podle pozemských měřítek a toto tělo potřebuje proměnu Duchem.

Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život. – Ježíšovo slovo pochází od Otce a je naplněno Božím Duchem a z tohoto důvodu je schopné darovat Boží život.

v. 64: který ho zradí – Evangelista Jan z apologetických (obránných) důvodů zdůrazňuje Ježíšovu znalost toho, kdo ho zradí. Je si vědom, že pro čtenáře jeho evangelia vyvstane problém, jak Ježíš mohl vyvolit člověka, který ho později zradí (Jan 6,70). Bůh však již předem v Písmu oznámil nevěrnost jednoho z Ježíšových nejbližších společníků (Jan 13,18; 17,12).

v. 66: odešli a už s ním nechodili – Vyjadřuje vnitřní odpad učedníků, upadnutí do temnoty (srov. Jan 8,12; 12,35).

v. 67: Ježíšova otázka v sobě zahrnuje pozvání k tomu, aby s ním učedníci zůstali: „Vy přece nechcete rovněž odejít?“ Ježíš se jich ptá a nechává jim svobodu. On však v ničem neslevuje, z toho, co řekl. Petr pronáší jasnou a promyšlenou odpověď, ve které vyjmenovává tři důvody, proč zůstanou s Ježíšem a proč se nepřipojí k ostatním lidem, kteří Ježíše opouští:

1) Strážlivá úvaha vyvozuje: „Když už bychom chtěli odejít, tak musíme vědět, ke komu bychom chtěli jít, u koho bychom našli něco lepšího a přesvědčivějšího. Pouhé odejít nemá žádný smysl.“ Tato úvaha ještě nepřináší žádný pozitivní důvod k tomu, aby zůstali s Ježíšem. Nicméně však má velkou hodnotu, protože chrání před náhlým, citově vyvolaným, zkratovým jednáním. Nesouhlas a nechápavost nemají být hlavním důvodem k rozhodnutí. Dokud není nalezen jednoznačně lepší mistr, je rozumné zůstat s Ježíšem.

2) Petr poznal, že Ježíš pouze nepronáší slova o věčném životě, nýbrž on přináší spolehlivé poselství o věčném životě a otvírá k němu přístup. Dvanáct učedníků Ježíšovi věří a projevují velký zájem o tento dar.

3) Petr vyjmenovává cestu a obsah jejich poznání. Oni se k Ježíšovi připojili a projevíli mu naprostou důvěru. Na základě tohoto postoje došli k poznání, kdo je Ježíš: Svatý Boží. Tento postoj je jediným přístupem k Ježíšovi. Ježíš nemůže být poznán na dálku, nýbrž pouze zblízka. On nemůže být poznán na základě postoje lhovosti, kritiky nebo samolibosti, nýbrž pouze skrze postoj upřímné důvěry.

K tématu

Drazí bratři a sestry!

Během minulých nedělí jsme rozvažovali nad promluvou „o chlebu života“, kterou Ježíš pronesl v synagoze v Kafarnau poté, co nasýtil tisíce lidí pěti chleby a dvěma rybami. Dnes nám evangelium předkládá reakci učedníků na tuto řeč; reakci, kterou Kristus vědomě vyprovokoval. Předně evangelista Jan – který byl přítomen spolu s dalšími apo-

štoly – uvádí, že od té chvíle „mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili“ (Jan 6,66). Proč? Protože nevěřili Ježíšovým slovům, když říkal: „Já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe, kdo jí mé tělo a pije mou krev, bude žít navěky“ (srov. Jan 6,51.54) Vskutku, jsou to slova v té chvíli těžko přijatelná a srozumitelná. Toto zjevení jim zůstává nesrozumitelné, protože je chápali v materiálním smyslu, zatímco v oněch slovech se zvěstuje tajemství Ježíšovy paschy, v níž daruje sebe sama pro spásu světa; nová přítomnost ve svaté eucharistii.

Když Ježíš viděl, že mnozí z jeho učedníků odcházejí, obrátil se k apoštolům se slovy: „I vy chcete odejít?“ (Jan 6,67). Podobně jako v jiných případech odpovídá Petr jménem Dvanácti: „Pane, ke komu půjdeme?“

I my můžeme zvažovat, ke komu bychom šli? – „Ty máš slova věčného života, a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží“ (Jan 6,68-69). K této pasáži máme překrásný komentář sv. Augustina, který praví: „Vidíte, jak Petr skrze Boží milost a inspiraci Ducha svatého pochopil? Proč pochopil? Protože uvěřil. Ty máš slova věčného života. Ty nám dáváš věčný život, když nám nabízíš své tělo a svou krev. A my jsme uvěřili a poznali. Neříká: poznali jsme a uvěřili, nýbrž uvěřili jsme a potom poznali. Uvěřili jsme, abychom mohli poznat. Kdybychom totiž chtěli poznat dříve než uvěříme, nedokázali bychom ani poznat ani věřit. Co jsme tedy uvěřili a co jsme poznali? Že ty jsi Kristus, Syn Boží, a tedy, že ty jsi věčný život samotný a v těle a krvi jsi nám daroval to, co jsi ty sám“ (*Komentář k Janovu evangeliu 27,9*). Tolik sv. Augustin v kázání ke svým věřícím.

A konečně Ježíš věděl, že také mezi dvanácti Apoštoly je jeden, který nevěří: Jidáš. Také Jidáš mohl odejít pryč, jak to učinilo mnoho učedníků; ba dokonce měl odejít, kdyby byl čestný. On ale zůstal s Ježíšem. Nezůstal však pro svou víru nebo lásku, ale s tajným plánem pomstít se Mistrovi. Proč? Protože Jidáš se cítil Ježíšem zrazen a rozhodl se, že ho sám také zradí. Jidáš byl *zélóta* a chtěl Mesiáše, který vítězně povede povstání proti Římanům. Ježíš však zklamal tato očekávání. Problém tedy spočívá v tom, že Jidáš neodešel, a jeho nejtěžší vinou je jeho faleš, jež je cejchem ďábovým. Proto Ježíš řekl Dvanácti: „A přece jeden z vás je ďábel!“ (Jan 6,70).

Modleme se k P. Marii, aby nám pomáhala věřit v Ježíše jako sv. Petr a být upřímní jak k Němu tak i k ostatním.

Benedikt XVI. před Anděl Páně v Castelgandolfo 26. 8. 2012

Proč tito učedníci nechápali znamení doby a Ježíše? Především proto, že byli uzavření. Byli uzavření ve svém pořádku, měli výborně uspořádaný Zákon, mistrovské dílo. Všichni židé věděli, co se mohlo dělat, co se nesmělo dělat a kam až bylo možno zajít. Všechno bylo uspořádáno. A oni se v tom cítili bezpečně.

To co dělal Ježíš, jim připadalo podivné. Chodit s hříšníky, jíst s celníky. To se jim nelíbilo, bylo to nebezpečné. V nebezpečí byla nauka, učení Zákona, které židovští teologové vypracovávali celá staletí. Činili tak sice z lásky a ve věrnosti Bohu, ale uzavřeli se v tom. Jednoduše zapomněli na dějiny. Zapomněli, že Bůh, který je Bohem Zákona, je Bohem překvapení. Bůh ostatně častokrát svému lidu připravil překvapení, kupříkladu tehdy, kdy jej vysvobodil z egyptského otroctví.

Nechápali, že Bůh je Bohem překvapení a že Bůh je vždycky nový. Nikdy nezapírá sám sebe, nikdy neříká, že to, co řekl, bylo pomýlené. Nikdy, ale vždycky nás překvapuje.